

Do telefonskega dinarja spet po bližnjici

V občini Ljubljana Center, ki nikakor ni izjema, je težje priti do telefonskega priključka kot do ptičjega mleka. Nič ne pomaga skoraj en in pol stari milijon, ki ga mora občan plačati, ko mu moške v rumenih fičkih pridejo napeljat govorečo žico; priključkov domala ni!

Ne bi pogrevali starih rešnic, ko se ne bi zgodilo nekaj, kar povsem presega poprečno občano pamet in se je pred nedavnim znašlo tudi pred sodniki ustavnega sodišča naše republike. Območna samoupravna interesna skupnost za ptt promet Ljubljana je 17. maja lani, tebi nič, meni nič, sprejela sklep o plačevanju 7.500 dinarjev na račun razširjene reprodukcije za zgraditev telefonskega priključka.

Da bi sklepu dala določeno »politično težo«, ga je poslala v obravnavanje in potrditev izvršnim svetom ljubljanskih občin, njihovim skupščinam in celo izvršnemu svetu skupščine mesta Ljubljane. Kot vemo, je sklep začel po kratkem postopku veljati v vsej ljubljanski regiji. Proti sta bili le skupščini občin Bežigrad in Vič-Rudnik, vendar zaman.

Med občani, ki sicer telefone potrebujejo, je završal val nezadovoljstva in na republiško ustavno sodišče so začele deževati pobude za oceno ustavnosti omenjenega sklepa. Sodišče je pobudo sprejelo in bilo mnenja, da je treba ugotoviti, ali obstaja za sprejem izpodbijanega sklepa ustrezna podlaga v samoupravnem sporazumu o temeljih plana območne samoupravne interesne skupnosti za ptt promet. Prav tako je bilo mnenja, da je treba ugotoviti, če je bil omenjeni sporazum sprejet

po zakoniti poti — namreč z osebnim izjavljanjem občanov, bodisi v obliki referenduma ali kako drugače.

Če se ozremo v leto 1978, bomo videli, da se je stara zgodba v bistvu ponovila. Že tedaj je ustavno sodišče razveljavilo določila samoupravnega sporazuma o temeljih plana razvoja ptt prometa območne sis za ptt promet Ljubljana, ker takrat ta interesna skupnost ni po zakoniti in ustavni poti zbrala denarja občanov za razširitev telefonije. Tistikrat so namreč zbirali po 10 par na telefonski impulz. (Mimogrede, tega denarja, zbranega po protiuustavnih poteh, občanom še nihče ni vrnil.) No, letos oziroma lanske leto, se je zgodilo nekaj podobnega. Namesto poti, ki jo je že pred dvema letoma nakazalo ustavno sodišče, so jo na območni sis za ptt promet Ljubljana ubrali kar po bližnjici. Pritisnili so na občinske izvršne svete in preko njih na skupščine, zavrteli staro ploščo o nujnosti telefonskega dinarja in uspelo jim je pridobiti celo soglasja družbenopolitičnih organizacij. Sklicevali so se na velikansko družbeno škodo, ki bi nastala zaradi neizpolnjevanja v družbenih planih občin opredeljenih nalog na področju ptt prometa in dosegli, da so, če že drugega ne, dobili vsaj moralno in politično pod-

poro za sklep, ki ga sedaj občani spodbijajo na ustavnem sodišču.

Vsaka samoupravna interesna skupnost je sestavljena iz zbora izvajalcev in zbora uporabnikov. V našem primeru so izvajalci Združene ptt organizacije Slovenije, oziroma Podjetje za ptt promet Ljubljana. Ko prelistavamo glasilo slovenskih ptt delavcev, »PTT novice«, bi si o vsej stvari lahko upali ustvariti drugačno podobo, kot jo kažejo na območni sis za ptt promet Ljubljana. V glasilu namreč kar mrgoli vznemirljivih člankov, citatov in besed o neizpolnjevanju plana, ki so si ga vrli petetejenci sami zadali (območna sis je nastala šele po sprejemu srednjeročnega plana ptt Slovenije 1976 — 1980), o strašni fluktuaciji kadra, o neustrezni zasedenosti delovnih mest, o slabo vzdrževani telefonski mreži in še bi lahko naštevali v nedogled. Cel kup grozljivih podatkov o stanju našega telefonskega omrežja bi vedel povedati tudi republiški inšpektor za promet in zveze. To samo v ilustracijo, da bi se delegati v območni sis za ptt promet Ljubljana zamislili tudi ob tem, kaj in kako je na strani zbora izvajalcev, če naj uporabniki že dajemo dinar za razširjeno reprodukcijo. Tudi tu bi namreč veljalo pravilo, naj vsakdo pometa pred svojim pragom, kljub temu, da je več kot jasno, da telefone, ki dejansko niso več luksuz, potrebujemo domala vsi.

TADEJ BRATOK

Pogrebne svečanosti

Vse večja prostorska stiska s površinami, ki so namenjene pokopavanju pokojnikov, novi poslovitveni objekti na Žalah, težnja po preobrazbi pokopališč, pokopališke dejavnosti in varstvo okolja, potreba po spremenjenem odnosu do pokojnika in s tem po sodobni poslovitvi, je postavila pred nas zahtevo po spremenjeni zakonodaji in izdelavi potrebnih odlokov in pravilnikov.

V Sloveniji je večina občin že sprejela odlok o pogrebnih svečanostih. Ljubljanske občine so ga sprejele v enotnem tekstu, razen naše občine, ki nima pokopališča. Tako za naše kraje veljajo določbe odloka tiste občine v kateri bo pokojnik pokopan. Zaradi različnih krajevnih navad in objektivnih možnosti je bil v Ljubljani sprejet odlok in posebni pravilniki, ki podrobneje urejajo pogrebne svečanosti za vsako pokopališče posebej v skladu z določbami odloka. Pravilnike so pripravili upravljavci pokopališč: TOZD ŽALE kot notranji samoupravni akt sprejet v soglasju s tistimi krajevnimi skupnostmi, katerih upravljavec pokopališča je, in same krajevne skupnosti kot upravljalke pokopališča.

Na sam odlok je bila podana vrsta pripomb, prav tako pa tudi na neizpolnjene pogoje, ki izhajajo iz zastarele zakonodaje in nedoslednega izpolnjevanja le-te. Podrobnejše analize nimamo, res pa je, da se kritika nanaša na poslovitvene objekte na Žalah, ki delujejo hladno in na to, da kažemo še premajhno mero poslušanja bolj občuteno in pietetno poslovitve; pa na to, da še niso zagotovljene parkovne površine za anonimno pokopavanje in da s spremenjenimi dimenzijami grobov še nismo spremenili zavesti ljudi o pokopavanju in pokopališki kulturi, kar ne moremo in ne smemo pričakovati samo od spremembe raznih aktov.

Med objektivne zadržke sodi tudi močno zastarela zakonodaja s področja pokopavanja. Zato je izvršni svet skupščine mesta Ljubljane že dal pobudo za spremembo zakona o pokopališčih in odgovarjajoča pravilnika, saj sta sedanja stara več kot 25 let.

Pomembno vlogo pri nadaljnji preobrazbi pokopališča in pokopališke dejavnosti ima tudi Društvo za upepeljevanje Ljubljana, ki je bilo ustanovljeno lani, ni pa še do danes našlo, kljub zahtevnim nalogam, primerne oblike dela. Pohvale vredna je njegova pobuda, da vsak obiskovalec upravnih prostorov TOZD Žale lahko dobi drobno tiskovino s povzetkom odloka o pogrebnih svečanostih, navodilih za pogreb in vrsto opravil, ki so z njim povezani, ter informacijo dekanije mesta Ljubljane o cerkvenih pogrebi.

Ob koncu bi veljalo poudariti, da je prav, da se tudi krajan naše občine v okviru svojih krajevnih skupnosti seznanijo tako z odlokom kot pravilnikom o pogrebnih svečanostih, vse svoje pripombe in zaupanja pa posredujejo Društvu za upepeljevanje Ljubljana, Tomačevska 2.

KSENIJA PREŽELJ

Voda teče ...

V samoupravnem sporazumu o dobavi in odjemu vode je določba, po kateri se morajo uporabniki v hiši z več stanovanji sami sporazumeti, kako bodo poravnali račune za porabljeno vodo.

Zgodilo se je že, da je mestni vodovod zaradi malomarnosti ali trme posameznika, ki ni poravnal računa v osmih dneh po prejemu opomina, prekinil dobavo vode celemu stanovanjskemu bloku. Upravičeno, ker je tudi ta ukrep zapisan v že omenjenem samoupravnem sporazumu.

Predstavljamo si lahko, nekateri pa so to že izkusili, kaj pomeni biti brez vode za družino z dojenčkom, kaj za starejše ljudi, ki si sami ne morejo nositi vode iz sosednje hiše.

Po eni takih izkušnjah je delegacija krajevne skupnosti Prule na seji občinskega zbora postavila vprašanje, kakšni so razlogi, da mestni vodovod ne montira števec za vodo v posamezna stanovanja, in kakšna sredstva so na voljo hišnemu svetu oziroma stanovalcem, da se podobni problemi rešijo?

Po uvodnem pojasnilu, češ da ima Mestni vodovod z

dolžniki vedno večje težave in da višina neporavnanih dolgov uporabnikov dosega že skoraj stari milijardo dinarjev, in po pojasnilu, da je ukrep prekinitve dobave del določb iz dobavnih pogojev, ki jih je sprejela najširša delegatska baza in komunalne skupnosti, je glavni razlog, da ne morejo namestiti števec, izvedba vodovodnih inštalacij po objektih. Te potekajo povezane za vse kopalnice, stranišča in kuhinje vseh stanovanj v eni hiši, zato bi torej moralo posamezno stanovanje dobiti po več, tudi do štiri števece.

Takšne predelave oziroma štirje vodovodni števeci za eno stanovanje pa so predragi. Po mnenju Mestnega vodovoda bi tudi v novih stanovanjskih objektih stroški za inštalacije daleč presegali prihranjen vodo, tudi v primeru, ko bi vsak plačal »svojo vodo« ter bi stanovalci skrbneje zapirali pipe in varčevali pri porabi.

Kaj smo izvedeli iz odgovora na delegatsko vprašanje KS Prule? Zelo malo ali skoraj nič. Če odmislimo iluzoren primer, da bi stanovalci zbrali in plačali iz svojega žepa za zamudnika, nam preostanejo v podobnih težavah le še tiste, davno znane in mnogokrat neuspešne metode prošelj in pozivov hišnih svetov itd.

Predlagamo, da Mestni vodovod poleg opominjanja posameznikov pred odklopom obvesti hišni svet in stanovalec. V tem primeru imajo stanovalci še možnost, da na »grešnika« osebno pritisnejo.

Drugo pa je dejstvo, ki se ga Ljubljančani veliko premalo zavedamo, seveda, če zanj sploh vemo. Naše mesto je že lani porabilo skoraj 90 % pitne vode, ki jo črpamo v okolici. V sušnih obdobjih bomo pomanjkanje vode kmalu čutili, saj se Ljubljana razvija in raste. Sredstva, ki jih občani zbiramo za porabljeno vodo pa so namenjena tudi takoiimenovani razširjeni reprodukciji, to je usposabljanju novih črpališč pitne vode in vodovodni napeljavi.

Če se bomo na to večkrat spomnili, bomo tudi trdneje privili pipo iz katere curlja in zamenjali pokvarjeno tesnilo v straniščnem zbiralniku.

DUŠAN ROGELJ

Mladinski tehnični center v novih prostorih

Mestna zveza organizacij za tehnično kulturo Ljubljana je na Rinski cesti 13 odprla vrata novih delovnih — učnih prostorov mladinskega tehničnega centra. Z ureditvijo teh prostorov so ustvarili ugodnejše pogoje mladim za tehnično izobraževanje. Prostore so predali svojemu namenu v počastitev praznovanja dneva ljudske tehnike.